

SÈRIE 5

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció

[3 punts]

1. Tradueix el text següent, on l'autor explica que a Grècia antigament anaven sempre armats a causa de la inseguretat.

(Tucídides 1.6)

πᾶσα γὰρ ἡ Ἑλλὰς ἐσιδηροφόρει διὰ τὰς ἀφράκτους τε οἰκῆσεις καὶ οὐκ ἀσφαλεῖς ἐφόδους, καὶ ξυνήθη τὴν δίαιταν μεθ' ὅπλων ἐποιήσαντο ὥσπερ οἱ βάρβαροι.

Ἑλλάς –άδος, ἡ = Grècia

ξυνήθη de συνήθης –εσ = habitual (acusatiu singular, concerta amb τὴν δίαιταν)

Grècia sencera anava armada a causa de residències no protegides i camins no segurs, i feien la seva vida habitual amb armes com els bàrbars.

2. Exercici de sintaxi**[2 punts]**

A) El text està format per dues oracions.

- dieu el verb i el subjecte de cadascuna

Primera oració: Subjecte: πᾶσα ἡ Ἑλλάς. Verb : ἐσιδηροφόρει

Segona oració : Subjecte el·líptic = ells (els habitants de Grècia). Verb : ἐποιήσαντο.

- indiqueu el nexa d'unió entre ambdues i dieu si són coordinades o subordinades, i de quina mena.

καὶ, uneix dues oracions coordinades copulatives.

B) Hi ha algun complement circumstancial al text? Indiqueu-lo/los i dieu de quin tipus és/són.

1. διὰ τὰς ἀφράκτους τε οἰκίσεις καὶ οὐκ ἀσφαλεῖς ἐφόδους. Complement circumstancial de causa.
2. μεθ' ὅπλων. Complement circumstancial d'instrument o Complement circumstancial de manera, de companyia.

Opció A**3. Exercici de morfologia****[1 punt]**

De les deu formes següents del verb νικάω, només dues són de futur. Encercleu-les.

νικᾷ, ἐνίκησα, νικᾷτε, νικᾶται, νικᾷν, νικώσας, νικήσειν, νικῆσαι, νικήσομεν, ἐνίκησαμεν.

4. Exercici d'etimologia i lèxic**[2 punts]**

Dieu de quins dos ètims grecs deriven els següents mots en català:

Ex. democràcia	ὁ δῆμος	τὸ σοφός
tauromàquia	ὁ ταῦρος	ἡ μάχη
crioteràpia	τὸ κρύος	ἡ θεραπεία
termòmetre	ἡ θερμη	τὸ μέτρον
mitòman	ὁ μῦθος	ἡ μανία
filharmònic	φιλέω / φίλος, η, ον	ἡ ἀρμονία

5. Exercici de cultura [2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les següents afirmacions són vertaderes o falses (si marqueu "vertader" cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats de cadascuna).		
	vertader	fals
a) Tota la <i>Iliada</i> està composta en hexàmetres, en canvi a l' <i>Odissea</i> el poeta fa servir altres tipus de versificació, a més de l'hexàmetre.		X
b) Penèlope desteix de nit el que ha teixit durant el dia perquè ha promès casar-se amb un dels pretendents quan acabi la feina.	X	
c) Les parts principals d'un teatre grec són: graderia (seients per al públic), orquestra (on cantava i ballava el cor), l'escena (on hi havia els decorats), el prosceni (on es col·locaven els actors) i pàrodes (per on el cor entrava i sortia).	X	
d) Quan Odisseu visita els morts a l'Hades, té ocasió de parlar amb la seva esposa Penèlope que li explica el que succeeix a Ítaca.		X
e) Segons el mite, la causa de la guerra de Troia consisteix en el fet que la deessa Afrodita va prometre Helena a Paris, quan ell va fallar a favor d'aquesta deessa i en contra d'Atena i Hera.	X	

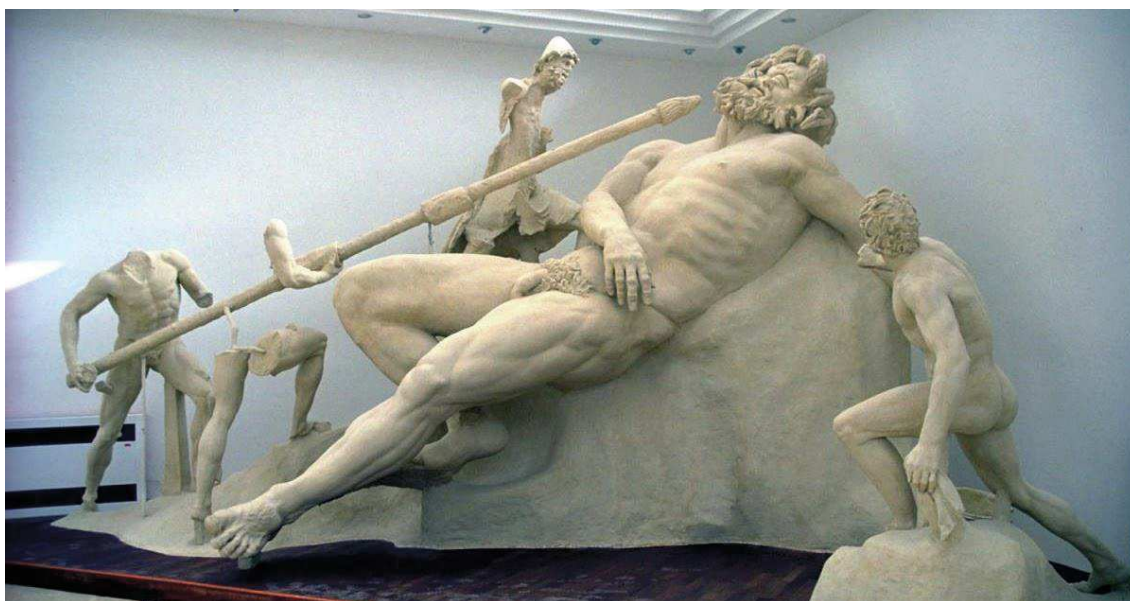
Opció B**3. Exercici de morfologia****[1 punt]**

Marqueu a la casella corresponent si les següents afirmacions són vertaderes o falses (si marqueu "sí" cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats de cadascuna).

πάσαις	datiu plural femení de $\pi\tilde{\alpha}\varsigma$, $\pi\tilde{\alpha}\sigma\alpha$, $\pi\tilde{\alpha}\nu$	☐ sí X ☐ no
παισί	datiu plural masculí i neutre de $\pi\tilde{\alpha}\varsigma$, $\pi\tilde{\alpha}\sigma\alpha$, $\pi\tilde{\alpha}\nu$	☐ sí ☐ no X
παντί	datiu singular masculí i neutre de $\pi\tilde{\alpha}\varsigma$, $\pi\tilde{\alpha}\sigma\alpha$, $\pi\tilde{\alpha}\nu$	☐ sí X ☐ no
πολύν	nominatiu o acusatiu plural neutre de l'adjectiu $\pi\omicron\lambda\upsilon\varsigma$, $\pi\omicron\lambda\lambda\acute{\eta}$, $\pi\omicron\lambda\acute{\upsilon}$.	☐ sí ☐ no X
πολλά	nominatiu femení singular de l'adjectiu $\pi\omicron\lambda\upsilon\varsigma$, $\pi\omicron\lambda\lambda\acute{\eta}$, $\pi\omicron\lambda\acute{\upsilon}$.	☐ sí ☐ no X

4. Exercici d'etimologia i lèxic**[2 punts]**

Escriviu el mot grec del qual deriva la part comuna dels mots en català següents:	
Exemple: demografia, democràcia	ὁ δῆμος
pedagog, pedòfil	ὁ παῖς, παιδός.
filantropia, biblòfil	φιλέω / φίλος, η, ον
semàfor, semàntica	τὸ σῆμα/σημαίνω
metropolità, política	ἡ πόλις
dislèxia, lexicòleg	ἡ λέξις

5. Exercici de cultura [2 punts]

(Museu arqueològic de Sperlonga)

Aquest grup escultòric del s. IdC representa el moment en el qual Ulisses clava una estaca a l'ull de Polifem i el deixa cec.

Expliqueu, en no més de 150-200 paraules, aquest episodi, responent a les qüestions següents :

- per què arriben Odisseu i els seus companys a la cova de Polifem ?
- què hi succeeix abans del moment que reproduïx la imatge ?
- com aconseguixen Odisseu i els seus companys atacar Polifem ?
- els és fàcil després sortir de la cova ?

Aquesta imatge representa un dels passatges més famosos de l'*Odissea*, poema èpic tradicionalment atribuït a Homer que narra els destrets que pateix Ulisses en tornar de la guerra de Troia cap a Ítaca, la seva pàtria. L'escena que representa aquesta imatge succeeix quan Ulisses i els seus companys desembarquen, per cercar queviures, a la terra dels ciclops, éssers monstruosos d'un sol ull. Ignorant on es trobaven, entren a una cova on queden atrapats un cop torna el seu habitant, el ciclop Polifem que obstrueix l'entrada amb una enorme roca que només ell podia moure. Un cop descobreix els itaqesos, el ciclop va devorant els companys d'Ulisses com a àpat. Ulisses, com que no el podia vèncer per la força, l'emborratxa amb vi sense mesclar i el cega clavant-li una estaca roent a l'ull mentre dorm. Cec, Polifem enretira la roca que tapava la cova i a les palpentes intenta atrapar Ulisses i els seus companys, que fugen amagant-se sota els moltons del ramat de Polifem.